

Juan Cruz-Plaza: En torno al horizonte

L'obra de Juan Cruz-Plaza (Sòria, 1959) m'ha agradat per què és basa en l'honestedat i en un dels sentits que aquests dies han desaparegut del panorama artístic actual: el sentit comú. Cruz-Plaza té les idees molt clares, sap el que vol, ha trobat una forma d'explicar-ho i ho fa amb molta solvència. Camps de color que defineixen superfícies homogènies, formes autònomes que estableixen relacions de complementarietat o juxtaposició entre elles. Cruz-Plaza va començar a treballar amb línies que ocupaven l'espai com si estiguéssim definint les parets d'un laberint. Les línies de les primeres obres, pintades fa més de 25 anys, definien formes vagament geomètriques que en les obres actuals prenen major protagonisme, una evolució que ja es podia intuir en la mostra que vam poder veure –justament a Tarragona– l'any 1998. En aquest llarg període ha obtingut diferents premis i ha exposat en nombroses ciutats espanyoles mentre lentament ha anat guanyant un cert prestigi internacional, que s'incrementa dia a dia, amb mostres en Àustria, Suïssa, Alemanya, Itàlia, Portugal i els EEUU, amb presència en fires d'art nacionals i internacionals.

Parlem ara del llenguatge que utilitza Cruz-Plaza, un dels aspectes que cal destacar en la seva obra. La creació d'un llenguatge propi no és senzill. Quan al cinema veiem algú amb una maleta sortint d'un edifici, després veiem un tren, i finalment la mateixa persona amb la maleta en una habitació, deduïm que el personatge en qüestió ha fet un viatge. Aquestes tres accions, que poden durar en total un grapat de segons, ens fan construir en el nostre cervell la idea de viatge. Tot això ho van "inventar" fa pràcticament cent anys gent com David W. Griffith o Sergéi Eisenstein, i el que ara ens assembla d'allò més normal, en els seus orígens va significar un repte. Així, de la mateixa manera que un nen aprèn a dir "un full de paper blanc" i després és capaç de construir la frase "el sostre és blanc", Juan Cruz-Plaza ens ensenya que els colors i les formes no són innocents, que la seva disposició en l'espai no és casual, que el que veiem, el que tenim davant, no és producte de l'atzar. No és gratuït que el cel sigui blau i l'enciam verd. El color defineix les coses que percebem tant com la seva forma. Cal remarcar també els suggerents títols amb que aquest artista bateja les seves creacions: "Canon perpetus", "Armenios", "Enigmas", "Canto llano" o "Augenmusik", en una exposició que porta, com a títol genèric "En Torno al Horizonte". Un cop definida la forma, dotada d'un color i subjectivada amb un nom propi l'obra creada adquireix autonomia pròpia, deixa de ser un objecte abstracte per passar a ser un objecte quotidià. La distància que proporciona les coses noves i la proximitat que dona la vida domèstica dels objectes és la tensió en què es mou el treball de Juan Cruz-Plaza.

Màrius Domingo